

SEKCIJA ZA PROMET

Pandemija covid-19 predstavlja šok za cestni transport. Še posebej se posledice odražajo v sektorju cestnega prevoza potnikov. Notranji občasní prevozi potnikov so se počasi oživljali šele v drugi polovici leta in so konec leta dosegali le 20 % prometa, ki so ga prevozniki opravljali pred epidemijo. Mednarodni prevozi potnikov so popolnoma obstali, koncem leta pa so dosegali le 5 % prometa v primerjavi s prometom pred obdobjem epidemije. Režim prevozov blaga se je zaradi sprejetih ukrepov proti širjenju epidemije spreminjal iz dneva v dan. Ti novi ukrepi so prevoznim podjetjem predstavljali veliko breme, saj so se le ti nenehno spreminjali. Te spremembe pa so prinesle tudi dodatno obsežno administracijo.

Kljub izredno težkemu in nepredvidljivemu obdobju so s svojim delom nadaljevale delovne skupine in odbori za reševanje problematike sektorja cestnih prevozov:

- Odbor avtobusnih prevoznikov
- Delovna skupina: organizacija dogodka za prevoznike »Srečanje prevozníških družin in prevoznikov Slovenije«
- Delovna skupina: možnosti dodatnega financiranja sekcije,
- Delovna skupina za prenovo sistema pridobitve temeljne kvalifikacije in rednega usposabljanja za poklicne voznike,
- Delovna skupina za izvajanje Sporazuma o mednarodnem prevozu pokvarljivih živil in o specialnih vozilih za njihov prevoz (Sporazum ATP),
- Delovna skupina za koordinacijo aktivnosti sektorja prevozníštva na območju RS
- Delovna skupina za vzpostavitev malih logističnih centrov in v tem okvirju varovanih parkirišč za tovorna vozila
- Delovna skupina za reševanje težav prevoznikov (zastoji na mejnih prehodih)
- Področni odbor za poklicne standarde »Storitve«.

K aktivnemu delu v delovnih skupinah in odborih so bili povabljeni vsi člani sekcije.

Izvedenih je bilo 7 rednih sej upravnega odbora, dve izredni seji in skupščina sekcije za promet. Odbor avtobusnih prevoznikov se je sestel trikrat.

Na sekciji smo izvedli 841 strokovnih svetovanj članom zborničnega sistema in območnim zbornicam.

Članom sekcije je bilo poslanih 53 obvestil s strokovnimi informacijami iz področja cestnega transporta.

Zakonodaja

V letu 2021 je sekcija aktivno spremljala zakonodajo, ki se nanaša na sektor cestnih prevozov blaga in potnikov ter podajala predloge in pobude za spremembe posameznih predpisov tako na nacionalni, kot tudi na evropski ravni.

Pristojnim institucijam so bili podani predlogi za spremembo:

- Uredbe (EU) št. 2020/698 o posebnih in začasnih ukrepih zaradi izbruha COVID-19 glede obnovitve in podaljšanja nekaterih potrdil, spríčeval, licenc, dovoljenj in pooblastil ter odloga nekaterih rednih preverjanj in rednih usposabljanj na nekaterih področjih prometne zakonodaje;
- Zakona o prevozih v cestnem prometu in Pravilnika o licencah za opravljanje prevozov v cestnem prometu ter Zakona o prevoznih pogodbah v cestnem prometu (ukrepi za boj proti neloyalni konkurenci in dodatni pogoji za pridobitev licence za opravljanje mednarodnih prevozov v cestnem prometu, dodatne zahteve glede sedeža podjetja in upravljavca

prevoza, jasnejša opredelitev prevozne pogodbe-prepoved naklada/razklada, obvezne sestavine računa za opravljeno storitev prevoza, prevoz embalaže (transportna embalaža kot so npr. zabojniki ali palete naj se smatrajo kot prevoz tovora);

- Zakona o dodatnih ukrepih za omilitev posledic COVID-19 (PKP8) (podaljšal se je ukrep upravičenosti nadomestil stroškov za izvajanje občasnih prevozov potnikov z avtobusi za obdobje 1. januar 2021 do 30. junija 2021; podaljšal se je ukrep upravičenost do nadomestil izpada prihodkov iz naslova šolskih prevozov (od 1. novembra 2020) do 24. junija 2021 (za vse dni, ko bi se v skladu s šolskim koledarjem morali izvajati šolski prevozi; podaljšal se je ukrep upravičenosti do nadomestila dela stroškov za izvajanje občasnih prevozov s kombiniranimi vozili za obdobje (od 1. novembra 2021) do 30. junija 2021);

- Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP9) (podan predlog za podaljšanje veljavnosti pogodb za izvajanje posebnih linijskih prevozov ter skrajšanje plačilnega roja za prevozne storitve; Turistični bon naj velja tudi za plačilo storitve občasnega prevoza potnikov);

- Zakona o pravilih cestnega prometa (predlog za ukinitvev maksimalnega časa parkiranja (25 ur) na počivališčih ob AC/HC ter odprava glob v zvezi s tem določilom);

- Zakona o cestah (ureditev področja odvoza pokvarjenih in poškodovanih vozil z AC in HC)

- Zakona o cestnini (znižanje glob za napake voznikov v postopku cestninjenja, v primeru napake voznika pri rokovanju z DARS-go napravo naj se uvede t.im.« samo-prijava«, za plačilo cestnine naj se upošteva tudi garancija zavarovalnice);

- Zakona o motornih vozilih (predlaga se odprava polletnih tehničnih pregledov za vozila, ki se uporabljajo za učenje vožnje);

- Zakona o voznikih (predpis neopredeljeno in selektivno opredeljuje tri ali več pisnih opozoril v obdobju zadnjih dveh let kot težjo nepravilnost, pri čemer pa ne definira vsebine pisnih opozoril. Takšno postopanje krši načelo sorazmernosti. V skladu s trenutno veljavno zakonodajo ima javna agencija pooblastilo, da izbriše šolo vožnje iz registra šol vožnje tudi zaradi lahke nepravilnosti, če se za to izda pisno opozorilo za obdobje zadnjih dveh let, kar z vidika šol voženj, ki nastopajo na trgu lahko predstavlja nesorazmerno veliko škode. Podan je bil predlog za brisanje tega določila.)

- Odredbe o določitvi poklicev, v katerih zaposlitev tujca ni vezana na trg dela (poleg voznika tovornega vozila naj se vključi tudi voznik avtobusa);

- Odredbe o omejitvi prometa na cestah v RS;

- Smernic za zagotovitev neprekinjenega pretoka blaga z zelenimi voznimi pasovi;

- Uredbe o izvajanju GJS-IJPP (vključitev malih prevoznikov);

- Aneksa h koncesijskim pogodbam avtobusnim prevoznikom, ki izvajajo GJS-IJPP;

- Dogovora o višini minimalne cene in največjega nadomestila na kilometer za izvajanje GJS-JPP;
- Higijenska priporočila (NIJZ) za izvajanje javnega prevoza potnikov (za vse oblike prevozov),
- Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja COVID-19, na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah RS;
- Odlok o začasni omejitvah in načinu izvajanja prevoza potnikov na ozemlju Republike Slovenije;
- Odloka o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo zaradi zaježitve in obvladovanja nalezljive bolezni COVID-19 (nemoteno prehajanje meje za voznike tovornih vozil in avtobusov);
- Odloka o omejitvah in načinu izvajanja ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom na področju voznikov in vozil (sprostitvev delovanja šol vožnje);
- Navodila za začasno ureditev vstopa poklicnih voznikov in drugih delavcev, ki so na začasnem ali stalnem delu v RS in se vračajo po odsotnosti v času vikenda ali dopusta preko meje z RH v RS;

Aktivnosti Sekcije za promet

Sekcija je za reševanje aktualne problematike članov izvedla številne aktivnosti:

- podani so bili predlogi in pobude glede učinkovitega izvajanja zimske službe in predlog za postavitev premičnih odrov na počivališčih ob AC/HC za namen čiščenja ledu in snega s streh tovornih vozil ali avtobusov;
- ministrstvu, pristojnemu za delo je bil posredovan poziv za reaktivacijo Komisije pri ZPIZ, ki bo odločala o ugotovitvi delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje in podana zahteva za takojšnjo izključitev poklica voznika tovornega vozila in voznika avtobusa iz obveznega dodatnega poklicnega zavarovanja;
- pridobljeno mnenje MDDSZ, da zakonska podlaga za plačevanje prispevkov obveznega dodatnega poklicnega zavarovanja sicer obstaja (1. odst. 413. čl. ZPIZ-2), potrjuje pa tudi stališče sekcije, da je vprašljiva legitimnost oblastnega ukrepanja zoper delodajalce v trenutku, ko podlage, na katero je to ukrepanje oprto, ni mogoče preveriti na v zakonu predviden način;
- izvedeno javno povabilo k oddaji ponudb za nakup pnevmatik in obvestilo članov o možnosti nakupa cenejših pnevmatik;
- podana pobuda za dvig zneska subvencioniranja nakupa in montaže ekonomičnejših pnevmatik (iz 70 EUR na 100 EUR)
- nasprotovanje vsakršni podražitvi cestnine;
- podani predlogi glede davčne politike korigiranja cene goriva, investicijskih olajšav, razvoja in izgradnje malih logističnih centrov, intermodalnih logističnih centrov, varnih in varovanih parkirišč;
- podane pobude za takojšen pristop k reševanju problematike umeščanja objektov v prostor;

- podana je bila zahteva po spremembi sistema izobraževanja voznikov (zahteva se kvalitetnejše obvezno usposabljanje) ter uvedba novega sistema izobraževanja voznikov v prevoznih podjetjih;
- reševanje problematike vpisa začasnega naslova za voznike, državljane tretjih držav, ki opravljajo mednarodne prevoze v cestnem prometu;
- Luki Koper posredovan predlog za poenostavljen postopek pridobitve letnih dovolilnic in podana pritožba glede nedelovanja elektronskega sistema na kontejnerskem terminalu;
- Luki Koper posredovan predlog za podaljšanje dovolilnic voznikom za vstop v območje pristanišča;
- podana pobuda za najem DARSovih zemljišč ob avtocestnem križu za namene izgradnje parkirišč, varovanih in varnih parkirišč in logistične infrastrukture;
- za boj proti nelojalni konkurenci na trgu cestnih prevozov in izboljšanjem prometne varnosti pred predorom Karavanke je bil organiziran sestanek z Upravo avtocestne policije;
- na pobudo sekcije je bila spremenjena prometna signalizacija na cesti R-230 Vučja vas – Ormož (dovoljen promet za TV katerih NDM presega 7,5 t za lokalni promet občin Ormož, Središče ob Dravi in Gorišnica);
- nasprotovanje prepovedi tranzitnega prometa po Vipavski hitri cesti;
- aktivnosti za pridobitev poslovnih parterjev sekcije za promet,
- organizacija in izvedba tradicionalnega dogodka »Srečanje prevozniških družin in prevozniških podjetij Slovenije«;
- organizacija in izvedba strateške nacionalne konference »Trajnostni razvoj cestnega prometa«;
- izvedba novinarske konference »Čez noč lahko pride do motenj v oskrbi«
- izdan priročnik Stroškovna analiza in model lastne cene cestnega tovornega prometa in objava računalniškega pripomočka za izdelavo kalkulacije lastne cene prevoza;
- aktivnosti za pridobitev finančnih sredstev za mala in srednja podjetja (35 mio EUR) za financiranje gospodarskih subjektov na področju cestnih prevozov (PROMET1). Ugodne kredite za sektor cestnega prevoznitva je možno zaprositi pri Sid Banki;
- pobuda za finančna sredstva Sklada za podnebne spremembe, ki naj bodo namenjena za subvencioniranje nakupa plinskih vozil, spojlerjev, ekonomičnejših pnevmatik (vključno z obnovljenimi pnevmatikami) ter razgradnjo vozil (10 mio EUR);
- pobuda za namenska finančna sredstva v višini 7 mio EUR za subvencioniranje digitalizacije in IT tehnologije (Načrt za okrevanje);
- v okviru Celjskega obrtnega sejma je bila izvedena promocija poklica »voznik tovornega vozila« in »voznik avtobusa«;
- zahteva za sprejem ukrepov za hitrejšo pridobitev delovnih dovoljenj;
- pobuda in sodelovanje na sestanku ministrov za promet Vzhodnega Balkana (Slovenije, Hrvaške, BiH, Srbije in Severne Makedonije) glede zastojev na MP in iskanje rešitev za hitrejšo pretočnost;
 - izvedena je bila strokovna delavnica »Kako poteka inšpekcijski postopek in na kaj morajo podjetniki kot stranke v inšpekcijskem postopku biti pozorni?«
- za člane, ki opravljajo javne linijske prevoze potnikov, pridobljena ugodna ponudba za izvedbo obvezne revizije letnih poročil;
- zahteva za uvedbo t.im. »komercialnega goriva«;

V letu 2020 smo bili zaradi epidemije koronavirusa COVID-19 tudi na področju logistike in cestnih prevozov soočeni s številnimi nepredvidljivimi izzivi, kajti pogoji za izvajanje mednarodnih prevozov so se dobesedno spreminjali iz dneva v dan. Tudi v času največje

zdravstvene krize so cestni prevozniki poskrbeli za nemoteno oskrbo slovenskega trga in industrije.

Na pobudo Sekcije za promet je minister za infrastrukturo v letu 2020 imenoval delovno skupino za koordinacijo aktivnosti sektorja prevoznitva na območju Republike Slovenije. Delovna skupina je s svojim delom nadaljevala tudi v letu 2021. Sestala se je na 40 delovnih sestankih, na katerem so bile obravnavane in reševane naslednje problematike:

- Zaradi zamud pri delu Upravnih enot se je na pobudo delovne skupine podaljšal začasni ukrep MZI v zvezi z izdajanjem potrdil za voznike iz 5. člena Uredbe 1072/2009/ES (potrdilo za voznika tujca, državljana tretjih držav);
- Kot izpolnjevanje pogoja prebolevnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2 velja za voznike tovornih vozil in avtobusov tudi negativni presejalni test HAG z veljavnostjo do enega tedna;
- Italija: priznavanje potrdil o cepljenju, ki so jih vozniki pridobili v tretjih državah (Srbija, BIH);
- Sprejem potrebnih ukrepov za hitrejši pretok skozi predor Karavanke in zavarovanje stoječe kolone pred predorom;
- Voznikom tovornih vozil, ki se v začetku tedna vračajo iz tujine na delo naj se omogoči nemoten vstop v državo;
- Izvajanje preverjanja pogoja PCT potnikov na način, ki bo najmanj obremenjeval delo voznikov;
- Sodelovanje z konzularnimi pisarnami (BIH, Srbija) in urejanje možnosti prevzema dokumentacije voznikov, ki se odpravljajo na delo v RS;
- Mednarodni prevozi za lastne potrebe naj se pri prehajanju meje obravnavajo enako kot komercialni prevozi;
- Podaljšanje veljavnosti certifikatov ADR o brezhibnosti vozil za prevoz nevarnega blaga;
- Podaljšanje veljavnosti voznških dovoljenj, prometnih dovoljenj, dokazila o strokovni usposobljenosti voznika (koda 95) zaradi sprejetih izrednih ukrepov, ki so posledica epidemije;
- Priznavanje pretečenih delovnih dovoljenj voznikov;
- Sprostitev prometa za tovorna vozila za določena obdobja tudi v času vikendov in praznikov;
- Reševanje posameznih težav prevoznikov blaga in potnikov, ki so jih imeli v tujini zaradi pretečenih dokumentov ali pri prehajanju mej (zaradi izpolnjevanja dodatnih ukrepov za preprečevanje epidemije);
- Zagotavljanje pogojev za prevoz sezonskih delavcev iz tujine;
- Pobuda za uvedbo prednostnega carinjenja nujnega blaga,
- Pobude za odpravo dolgih čakalnih dobe na srbsko-hrvaški meji (Tovornik/Šid, Batrovci/Bajakovo), in na MP Obrežje in Gruškovje;
- Pobuda za on-line obliko izvajanja teoretičnega dela voznških izpitov;
- Možnosti izvajanja taksi prevozov v sosednje države;
- Možnost oddaje elektronske vloge za pridobitev dovoljenja za izvedbo izrednih prevozov.

Natalija Repanšek
Sekretarka sekcije za promet

Peter Pišek
Predsednik Sekcije za promet